

У IV кварталі 2020 року в небанківському фінансовому секторі майже не змінювалися обсяги операцій та активів. Загалом за результатами року більшість сегментів наростила активність та, незважаючи на коронакризу, зафіксувала суттєвий прибуток. Для страховиків цьогорічний фінансовий результат найвищий за останні п'ять років. Збитки продемонстрували лише кредитні спілки, які у IV кварталі сформували резерви під кредитні втрати. Внаслідок цього помітно знизилася частка власного капіталу у їхніх джерелах фінансування. Без належного запасу капіталу кредитні спілки мають досить обмежені можливості розвитку, особливо з огляду на їхню низьку прибутковість. Для підтримання платоспроможності і стійкості сектору в майбутньому, критично важливим є прийняття нових законів про фінансові послуги та фінансові компанії, страхування та кредитні спілки.

Структура та проникнення сектору

У IV кварталі структура небанківського фінансового сектору майже не зазнала змін. Активи НБФУ дещо зменшилися, найпомітніше – у кредитних спілок та ломбардів. Активи страховиків навпаки трохи зросли. За результатами 2020 року на фінансові компанії припадає сукупно 72% активів НБФУ під регуляцією НБУ, на страховиків – ще 26%.

Усталеною тенденцією року залишився поступовий вихід з ринку неактивних учасників. Зокрема за IV квартал кількість НБФУ скоротилася на 17. Здебільшого це, як і раніше, результат добровільної відмови від ліцензій неактивних компаній. Також фінансові компанії відмовлялися від ліцензій на надання фінансових гарантій, адже подібні операції ними фактично не здійснюються. Водночас на ринку з'являлися нові ліцензіати, а саме фінансові компанії.

Наприкінці 2020 та на початку 2021 року розпочалося активне розкриття та спрощення структур власності фінансових компаній. За очікуваннями, у подальшому цей процес пришвидшуватиметься та сприятиме підвищенню прозорості сектору.

Страховики

У IV кварталі обсяг активів страховиків зріс порівняно з попереднім. Зростав і обсяг валових страхових премій страховиків, помітніше – для страхування життя. Однак за рік сукупні валові страхові премії знизилися на 12%, перш за все через вихід з ринку низки страховиків та зниження ризикового страхування у кризовому II кварталі. Водночас обсяг страхових премій тих non-life-страховиків, що подали звітність за 2020 рік, зріс на 11%.

Упродовж року співвідношення виплат до страхових премій залишилося майже незмінним і становить 35% для ризикового страхування та 13% для страхування життя.

За результатами року частка страхових премій від перестраховування становила 17%, а їхній обсяг у IV

кварталі дещо скоротився. У структурі чистих страхових премій 57% отримано від фізичних осіб. За IV квартал їхній обсяг незначно скоротився, водночас протягом року зростання становило 3%, а якщо виключити з попередніх періодів дані страховиків, які не подали звітність за 2020 рік – 6%. Це свідчить про збереження попиту населення на послуги страхування. Страхові премії від юридичних осіб зростали у річному та квартальному вимірах. Загалом частка добровільного страхування стабільно складає 80%.

Найпоширенішими видами страхування залишається автострахування (КАСКО, ОСЦПВ і Зелена картка) та особисте страхування (медичне та життя). За рік обсяги премій за цими видами зросли. Порівняно з 2019 роком лише премії зі страхування майна та вогневих ризиків значно знизилися, переважно через вихід з ринку лідерів за цим напрямом.

Показники збитковості (loss ratio) ризикових видів страхування традиційно зростають під кінець року. Loss ratio обов'язкових видів у IV кварталі становив 55%. Для добровільних видів страхування цей показник, зазвичай, нижчий, проте під кінець року сягнув 66%. Таке високе значення пов'язане з формуванням значного обсягу резервів одним страховиком. Якщо виключити цей ефект, то збитковість добровільних видів страхування у IV кварталі становитиме 33%.

Через зростання loss ratio за майже незмінних супутніх операційних витрат операційна ефективність страховиків non-life погіршилася за результатами року. Частка інвестиційного доходу в загальних доходах страховиків становить 18% для life-страховиків та всього 4% – для non-life. Протягом року зросла частка інвестиційного доходу від облігацій, зокрема ОВДП.

Погіршення показників ефективності у IV кварталі сповільнило зростання прибутку сектору. Проте за результатами 2020 року страховики заробили рекордні

прибутки – загалом 2.2 млрд грн. Рентабельність активів становить 3.4%. За цим показником страховики випередили інші НБФУ.

Кількість порушників вимог до платоспроможності залишається значною. Водночас кілька страховиків виправили порушення і покинули цей перелік. Станом на 1 січня 46 страховики-ліцензіати не виконують норматив платоспроможності та достатності капіталу або ризиковості активів.

Кредитні спілки

Кредитні спілки – найменший за розміром, але найвразливіший до криз сегмент. Втрати сектору внаслідок погіршення якості кредитного портфеля позначилися на показниках IV кварталу.

Через зниження платоспроможності позичальників та законодавчу заборону на нарахування штрафів за несвоєчасне обслуговування позик погіршилася якість кредитного портфеля. Частка кредитів, прострочених більш як на 90 днів, за рік зросла до 27%, для виданих на бізнес-потреби кредитів цей показник ще вищий – 54%. Тож наприкінці року кредитні спілки помітно збільшили обсяги відрахувань у резерви під кредитні збитки.

Лідером тут була чи не найбільша досі одна кредитна спілка, яка сформувала резерви під весь кредитний портфель. І хоча активи більш як половини кредитних спілок повільно зростали, компенсувати цю негативну зміну не вдалося. У підсумку активи сегмента за квартал скоротилися на 11%.

Валовий кредитний портфель збільшується повільно. Найшвидше зростають обсяги кредитів на придбання, будівництво, реконструкцію нерухомості, однак знижується обсяг основного виду позик – споживчих. Кредитним спілкам дедалі складніше конкурувати з іншими кредиторами, зокрема банками та фінансовими компаніями. Вони поступаються через менший перелік супутніх послуг та слабкий розвиток онлайн-операцій. Їхні кредитні ставки знизилися та становлять у середньому 37.5%.

Операційна діяльність кредитних спілок залишається низькоефективною. Чистих процентних доходів багатьох кредитних спілок вистачає лише на покриття адміністративних витрат. Попри зниження ставок за кредитами, вартість депозитів залишається високою – 22.2%. Разом зі значними втратами від формування резервів така ситуація призводить до збитковості сектору.

Значна збитковість негативно вплинула на власний капітал, що помітно скоротився за квартал. Це несе ризики для їхньої фінансової стійкості: 9 установ не виконують мінімальні регуляторні вимоги до платоспроможності. Водночас зберігається тенденція для багатьох кредитних спілок прибутки спрямовувати не на формування запасу капіталу, зокрема резервного, а розподіляти між членами.

Водночас відбувається поступова зміна структури фондування. Зокрема, члени кредитних спілок повертають додаткові пайові внески, їхній обсяг та частка у структурі пасивів знижується. Частина членів кредитних

спілок натомість залишає кошти на депозитах, надаючи перевагу прогнозованішому доходу за ними.

Фінансові компанії

Активи фінансових компаній дещо знизилися у IV кварталі, проте за результатами 2020 року спостерігалось зростання на 12%. В основному це відбулося завдяки значному збільшенню факторингових операцій та активному кредитуванню у III–IV кварталах. Так, обсяги наданих протягом кварталу кредитів домогосподарствам зросли на 20%. Зросли й обсяги операцій із юридичними особами, які відображають, швидше, перерозподіл коштів у межах груп під спільним контролем. У IV кварталі стрімко зростали обсяги факторингових операцій, які майже зрівнялися з обсягами кредитування. Більшість із них пов'язана із купівлею простроченої заборгованості. Обсяг операцій фінансового лізингу порівняно з попереднім кварталом зріс на 44%, хоча в річному вимірі дещо скоротився. Основним чинником цих змін є активність ЮО-лізингодавців, частка яких становить 93% загального обсягу фінансового лізингу.

У IV кварталі фінансові компанії продовжували генерувати прибутки. Загалом у 2020 році їхній обсяг був вищим, ніж рік тому.

Ломбарди

У IV кварталі 2020 року обсяг нового кредитування ломбардами майже не змінився та відповідав показнику 2019 року. Структура наданих кредитів за видами застави залишається незмінною протягом усього року. Коефіцієнт покриття кредитів заставою також незмінний на рівні 115%. Наприкінці року зросли витрати ломбардів на заробітну плату і юридичні послуги, які в сукупності становлять 20% усіх витрат. Водночас основне джерело доходів – нараховані проценти майже не змінилися. Така динаміка дещо погіршила показники прибутковості.

Перспективи та ризики

Протягом року всі сегменти небанківського фінансового ринку залишалися активними та нарощували обсяги операцій, попри негативний вплив коронакризи. Окремі сектори продемонстрували рекордні показники прибутковості. Пожвавлення їхньої діяльності очікується і надалі.

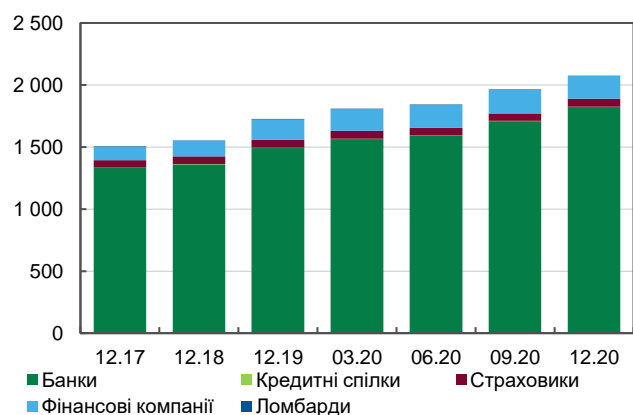
У березні НБУ затвердив тимчасові ліцензійні умови для НБФУ, які містять низку новацій. Зокрема надано право подавати документи в електронній формі, визначено порядок відкликання (анулювання) ліцензії за власним бажанням установи, передбачено вимогу подавати щорічний аудиторський звіт.

Ключовою подією 2021 року має стати очікуване прийняття нових законів, що стосуються небанківського фінансового ринку. Відповідні законопроекти вже зареєстровано у Верховній раді. НБУ наголошує на важливості врегулювання питань прозорості структури власності, платоспроможності, належного управління ризиками та захисту прав споживачів усіма без винятку учасниками ринку, що передбачено відповідними законопроектами. Їх прийняття сприятиме подальшому розвитку ринку та підвищенню його конкурентоспроможності.

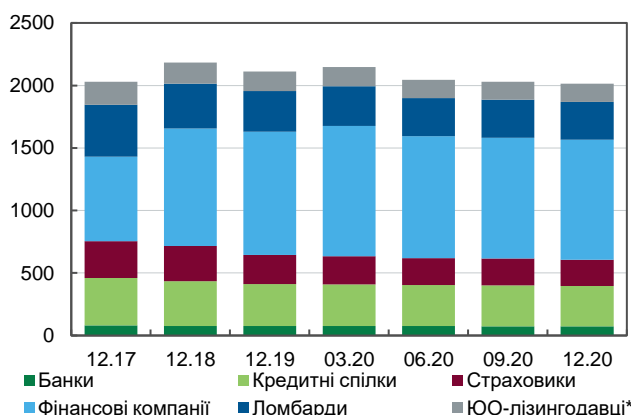
Структура та проникнення сектору

У IV кварталі активи НБФУ дещо зменшилися. Найбільше – активи кредитних спілок (близько 11% порівняно з III кварталом). Активи страховиків незначно зросли. Кількість фінансових установ продовжує скорочуватися.

Графік 1. Структура активів фінансового сектору, млрд грн

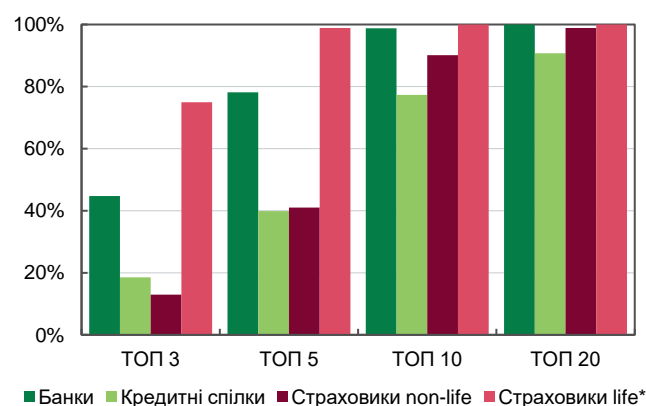
Графік 2. Кількість надавачів фінансових послуг

* ЮО-лізингодавці не є фінансовими компаніями, однак послуги з надання фінансового лізингу регулюються НБУ.

Як і квартал тому, найвищою є концентрація банківського сектору та life-страхування, що здійснює 19 компаній.

Графік 3. Концентрація* страховиків та кредитних спілок порівняно з банками

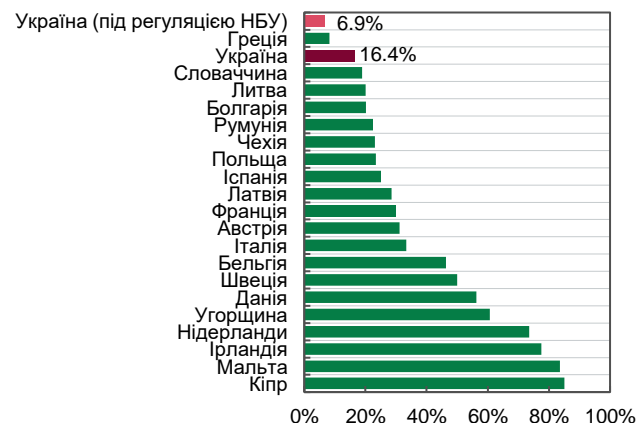

* Концентрація оцінена за активами для банків та кредитних спілок, за преміями для страхування pop-life і страховими резервами для страхування life.

** Страховиків, що здійснюють life-страхування, усього 19.

Рівень проникнення небанківських фінансових послуг в Україні є одним із найнижчих серед європейських країн.

Графік 4. Частка активів небанківського фінансового сектору* в країнах Європи та Україні на 01.10.2020

* Включає центральні банки, депозитні корпорації, інвестиційні фонди та інших фінансових посередників (страховики, пенсійні фонди тощо). Джерела: Eurostat, НБУ.

У IV кварталі активи банків зростали швидше за небанківський сектор відповідно частка НБФУ знизилася. За 2020 рік активи НБФУ збільшилися на 7%.

Таблиця 1. Активи* фінансового сектору

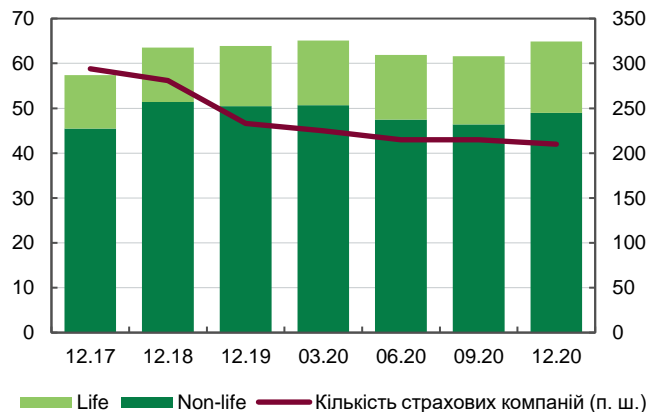
		2016	2017	2018	2019	2020				Зміна за квартал	Зміна за рік
						03.20	06.20	09.20	12.20		
Страховики	Активи, млн грн	56 076	57 381	63 493	63 866	65 115	61 888	61 617	64 925	5.4%	1.7%
	Кількість компаній	310	294	281	233	225	215	215	210	-5	-23
Кредитні спілки	Активи, млн грн	2 033	2 170	2 218	2 510	2 543	2 576	2 587	2 310	-10.7%	-8.0%
	Кількість компаній	462	378	358	337	335	328	327	322	-5	-15
Фінансові компанії	Активи, млн грн	67 401	107 534	125 322	162 197	172 845	184 108	187 437	182 130	-2.8%	12.3%
	Кількість компаній	650	677	940	986	1 040	976	965	960	-5	-26
Ломбарди	Активи, млн грн	3.318	3.764	3.721	4.265	4.353	4.067	4.123	3.859	-6.4%	-9.5%
	Кількість компаній	456	415	359	324	319	306	304	302	-2	-22
Банки	Активи, млн грн	1 256 299	1 333 831	1 359 703	1 493 298	1 564 275	1 589 647	1 707 732	1 822 814	6.7%	22.1%
	Кількість компаній	96	82	77	75	75	75	74	73	-1	-2

* Разом зі звітністю за IV квартал 2020 року НБФУ мали можливість уточнити дані звітності за III квартал 2020 року. Через це відбулися ретроспективні уточнення окремих показників, зокрема розміру активів за цей період.

Страховики

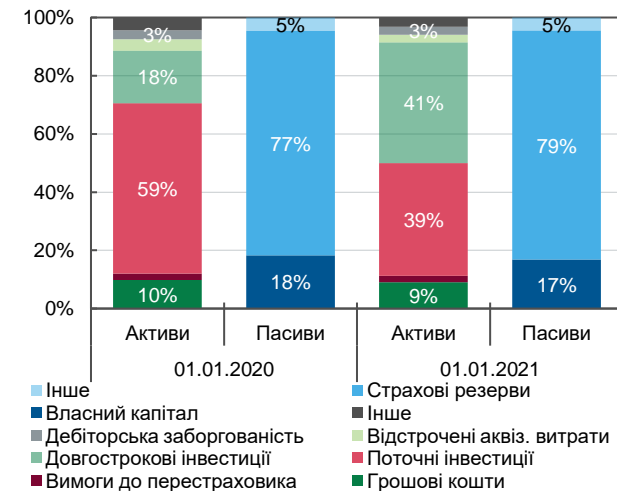
Активи страховиків за квартал зросли на 5%, попри зменшення кількості учасників ринку до 210 компаній.

Графік 5. Обсяг активів страховиків та їхня кількість, млрд грн

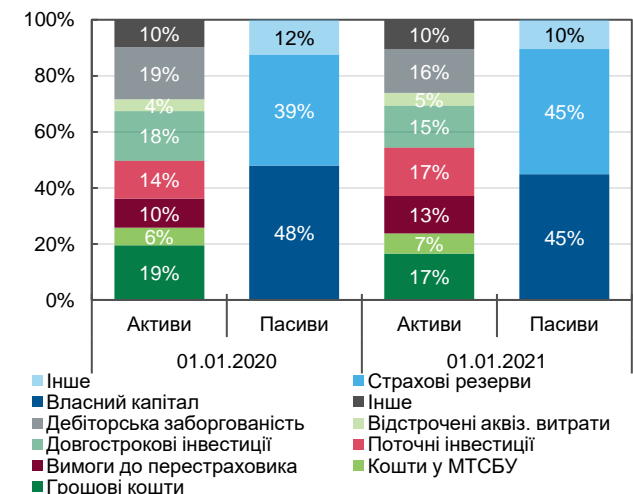
За рік у структурі активів life-страховиків суттєво зросла частка довгострокових вкладень.

Графік 6. Структура активів та пасивів life-страховиків

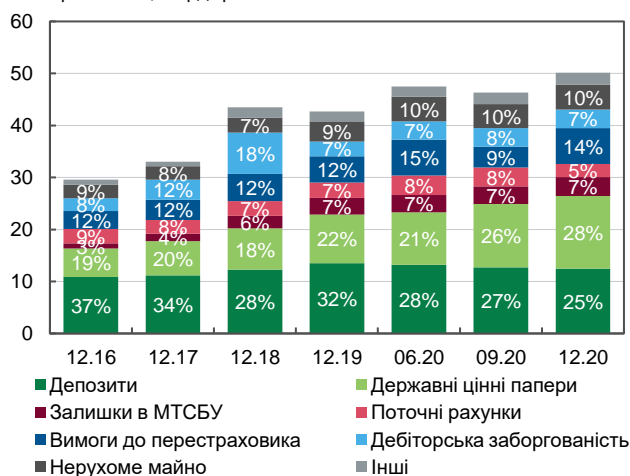
Структура активів non-life-страховиків диверсифікована, значну частку займають інструменти, вартість яких оцінити важко, а ліквідність є низькою, зокрема дебіторська заборгованість.

Графік 7. Структура активів та пасивів non-life-страховиків

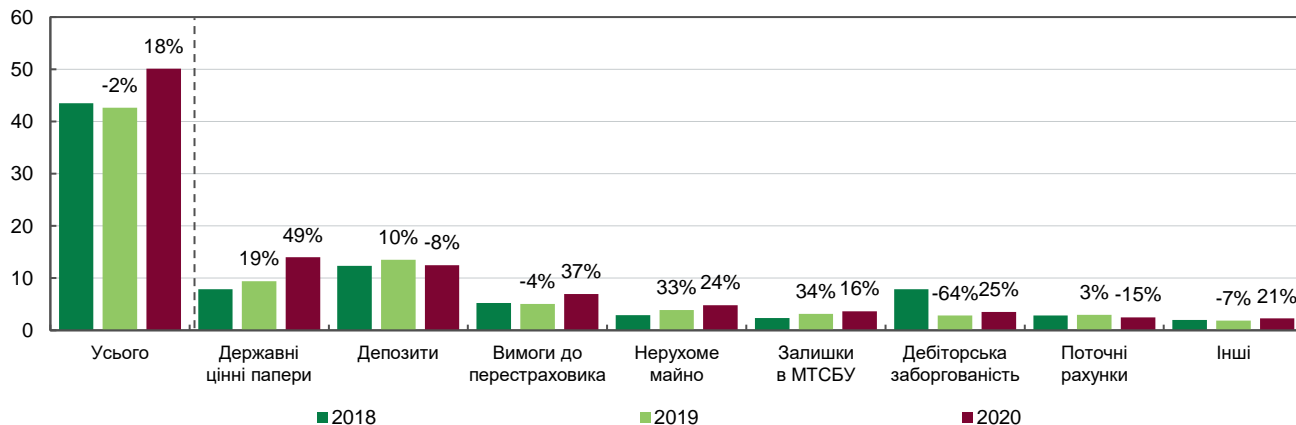
За квартал у складі активів, прийнятних для покриття страхових резервів зросла частка вимог до перестраховиків.

Графік 8. Структура прийнятних активів на покриття резервів non-life-страховиків, млрд грн

Порівняно з 2019 роком зріс обсяг прийнятних активів non-life-страховиків для покриття резервів та покращилася їхня структура. Найпомітніше зросла частка державних цінних паперів.

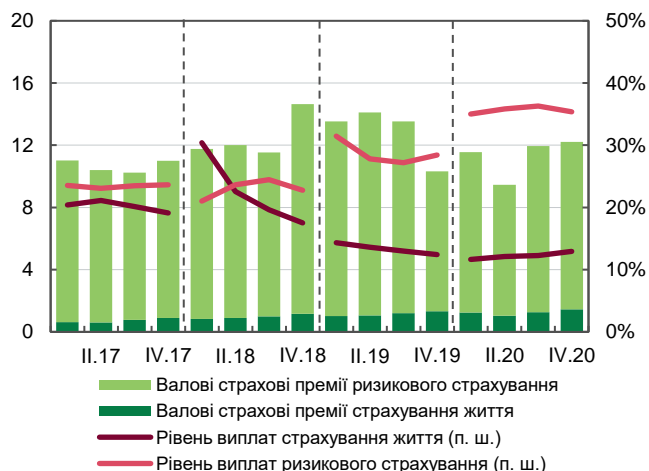
Графік 9. Прийнятні активи на покриття резервів non-life-страховиків, млрд грн

Значення у відсотках вказує на зміну рік до року.

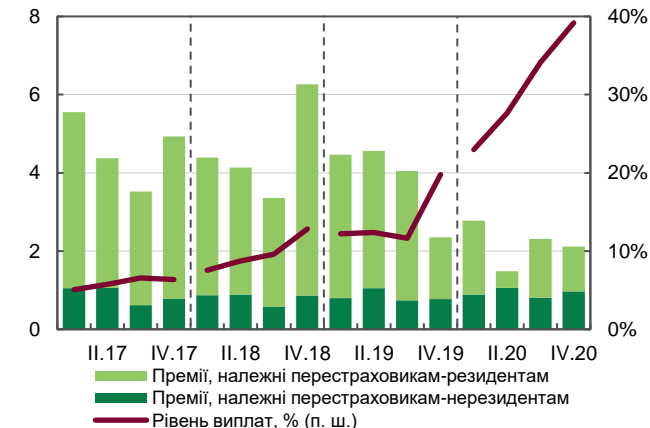
Рівень виплат страхування життя за квартал дещо зріс до 13%, натомість для ризикового страхування навпаки цей показник знизився до 35%.

Графік 10. Премії та рівень виплат у розрізі видів страхування, млрд грн

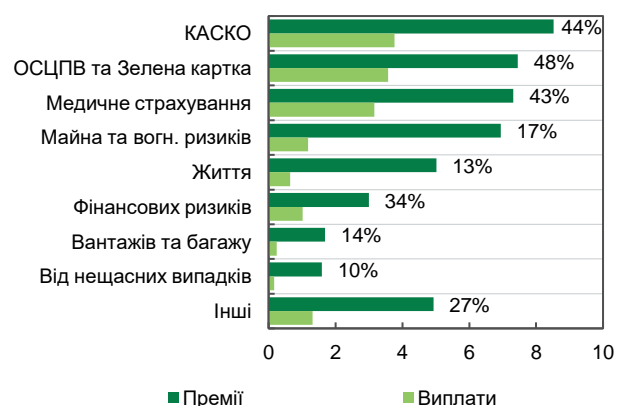
Рівень виплат за перестрахованням продовжує стрімко зростати, починаючи з III кварталу 2019 року, і становить 39% на кінець 2020 року. Загалом частка премій від перестраховання залишається на рівні 17%, що значно нижче торішніх показників.

Графік 11. Премії, належні перестраховикам, та рівень виплат, млрд грн

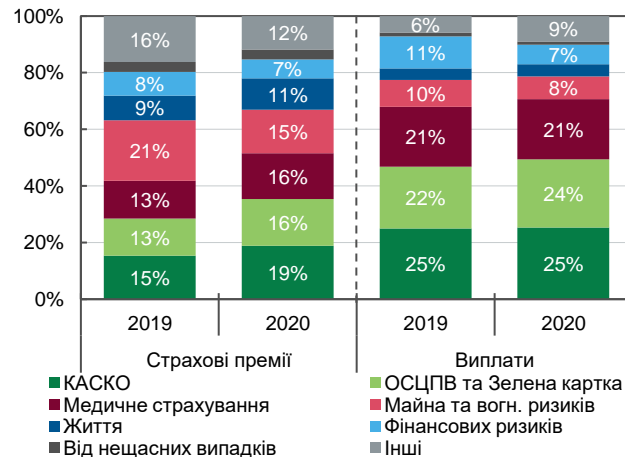

Найбільшу частку страхових премій складають премії з автострахування. У IV кварталі значно зросла кількість договорів юридичних осіб зі страхування вантажів та вантажобагажу, що дещо змінило структуру найпоширеніших видів страхування.

Графік 12. Страхові премії та виплати за найпоширенішими видами страхування у 2020 році, млрд грн

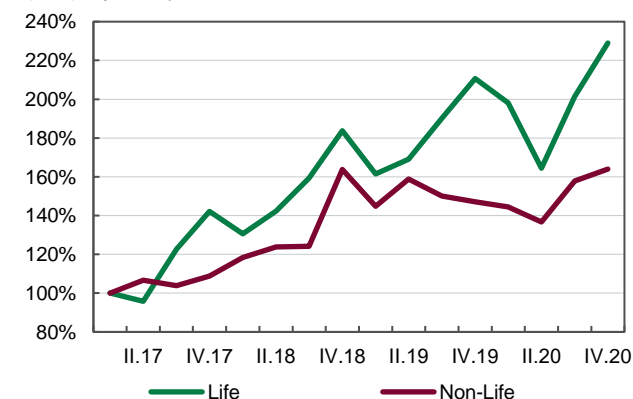
Графік 13. Структура страхових премій та виплат за видами страхування

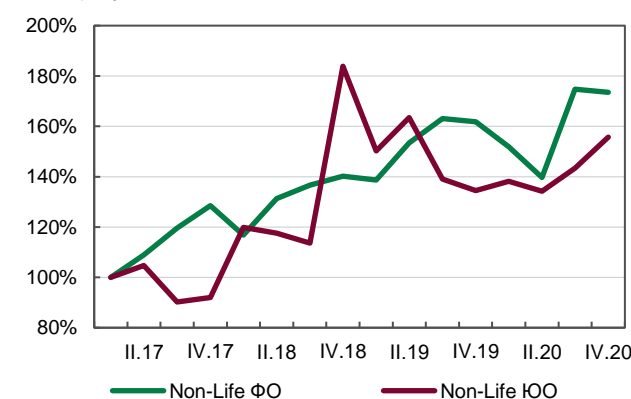
Значення у відсотках вказує на рівень виплат (співвідношення виплат до страхових премій) відповідного виду.

Премії зі страхування життя протягом останніх років зростали швидше, ніж ризикового страхування, проте з дуже низького рівня. У non-life-страхуванні внаслідок коронакризи у II кварталі відбулося зниження премій передусім фізичних осіб. Проте надалі показники відновилися.

Графік 14. Темп приросту премій за типами страхування (без перестраховання), I кв. 2017 = 100%

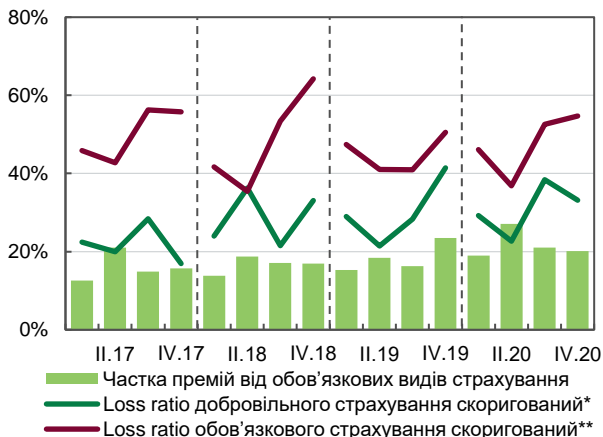

Графік 15. Темп приросту премій ризикового страхування у розрізі типів страхувальників, I кв. 2017 = 100%

Рівень збитковості (loss ratio) для добровільного страхування становить 66% (скориговане на формування резервів у значних обсягах одним страховиком значення – 33%), натомість рівень збитковості обов'язкового страхування зростав протягом року і в IV кварталі сягнув 55%. Показники операційної ефективності (combined ratio) non-life-страховиків традиційно зросли наприкінці року до рівня понад 100%.

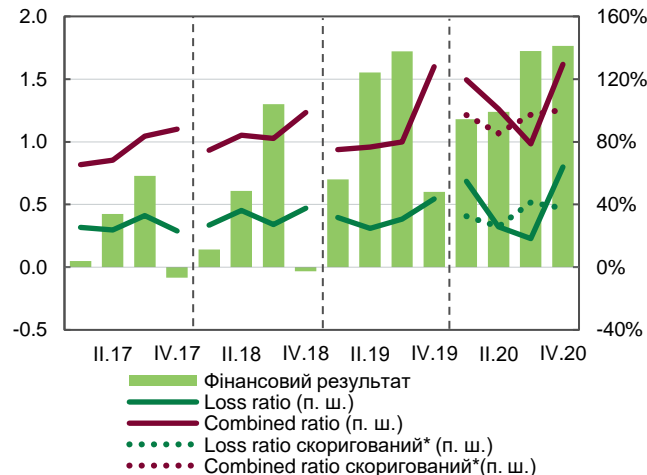
Графік 16. Частка премій з обов'язкового страхування та показники збитковості (loss ratio) non-life-страхування

* Без урахування резервів за збитками за страхуванням вогневих ризиків, що було сформовано у IV кварталі. Відповідно показник до коригування становить 66%.

** Без урахування резервів за збитками за авіаційним страхуванням, що було розформовано в межах року. Показники до коригування становлять відповідно 159% та -59%.

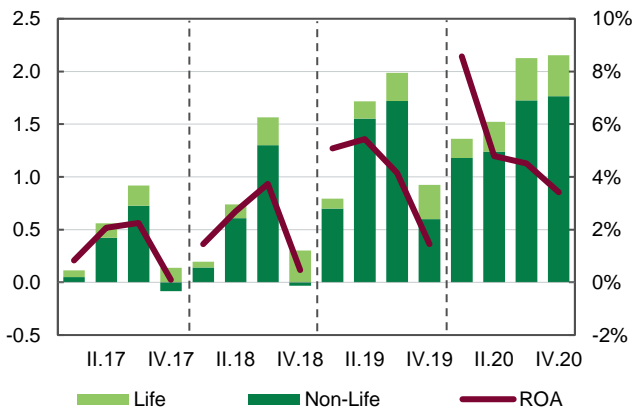
Графік 17. Фінансовий результат наростаючим підсумком і показники операційної діяльності non-life-страховиків, млрд грн

* Без урахування значних коливань резервів за збитками протягом року, зокрема внаслідок катастрофи літака МАУ в Ірані у січні 2020 року.

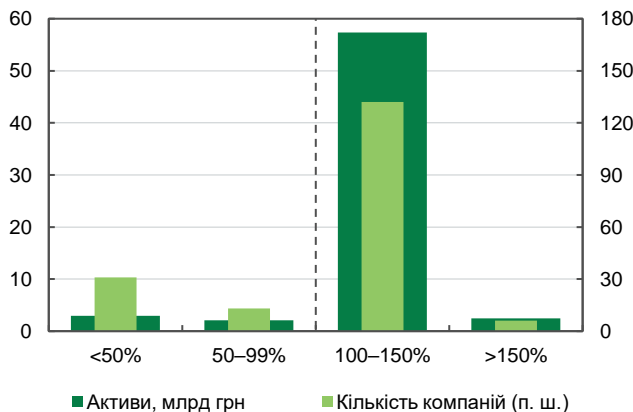
Прибутковість страховиків зростає вдвічі порівняно з 2019 роком, проте у IV кварталі за ризиковим страхуванням прибутки були помірними, а за life-страхуванням зафіксовано незначний збиток. Рентабельність активів становить 3.4%.

Графік 18. Фінансовий результат страховиків наростаючим підсумком, млрд грн

На страховиків, що не виконують вимоги до платоспроможності і достатності капіталу, припадає усього 8% активів, хоча їхня кількість суттєва.

Графік 19. Розподіл кількості й активів страховиків* за співвідношенням прийнятних активів та нормативного запасу платоспроможності на 01.01.2021

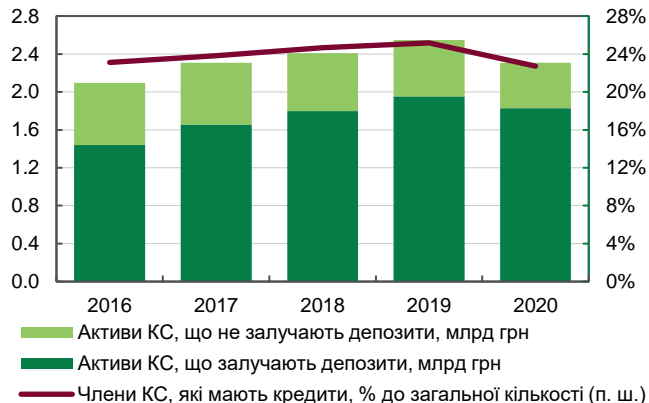

* Графік побудовано на підставі даних 182 компаній.

Кредитні спілки

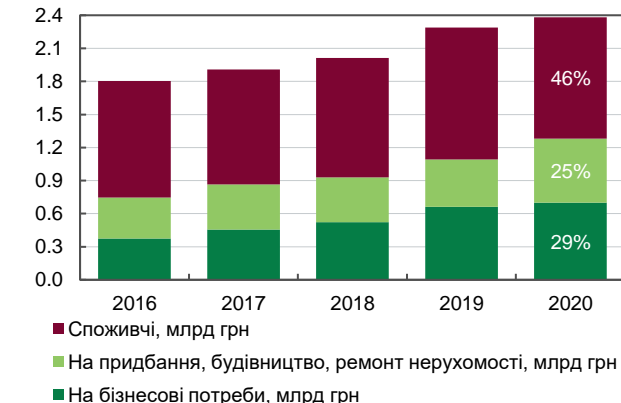
У 2020 році повільно зростали активи багатьох кредитних спілок, проте значний негативний вплив на показники справило формування резервів великим учасником ринку (КС "Громада"). При цьому збільшилася (до 80%) частка активів установ, що залучають депозити. Зменшення кількості кредитних спілок спричинило вихід із ринку слабких гравців.

Графік 20. Загальні активи кредитних спілок та частка членів кредитних спілок, що отримали кредити

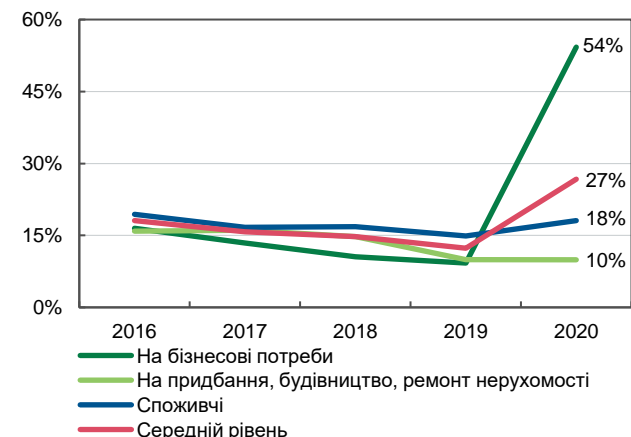
Уповільнилися зростання переважачою складовою активів – кредитного портфеля через зменшення споживчих кредитів, що складають 46% його загального обсягу. Зниження доходів населення дещо зменшило активність їхніх членів. Із числа засновників діючих кредитних спілок неактивними є 23% їхніх членів. На третину зросли обсяги лише іпотечних кредитів – третина кредитного портфеля.

Графік 21. Структура основної суми заборгованості за кредитами членів кредитних спілок

Якість кредитного портфеля різко погіршилась – удвічі зросла частка непрацюючих кредитів* у 2020 році. Більш проблемним є портфель бізнес-кредитів.

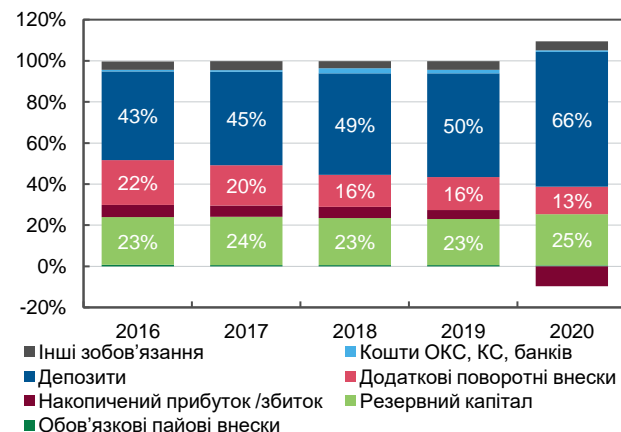
Графік 22. Частка непрацюючих кредитів за видами

* Кредити, прострочені більш як на 90 днів.

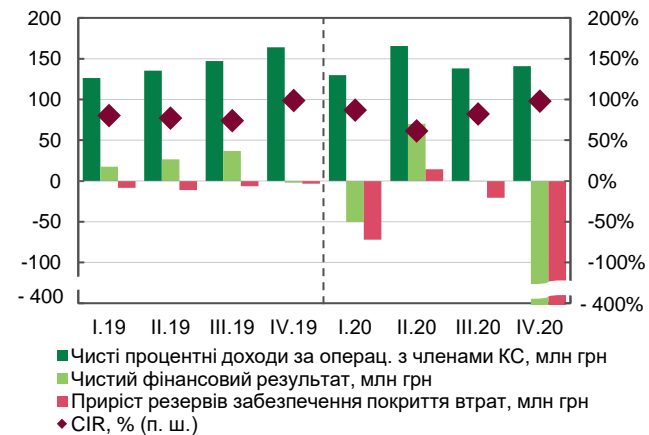
У структурі фондування надалі зростає частка депозитів. При цьому зменшення майже на чверть додаткових пайових внесків та накопичені збитки скоротили частку власного капіталу.

Графік 23. Структура джерел фондування

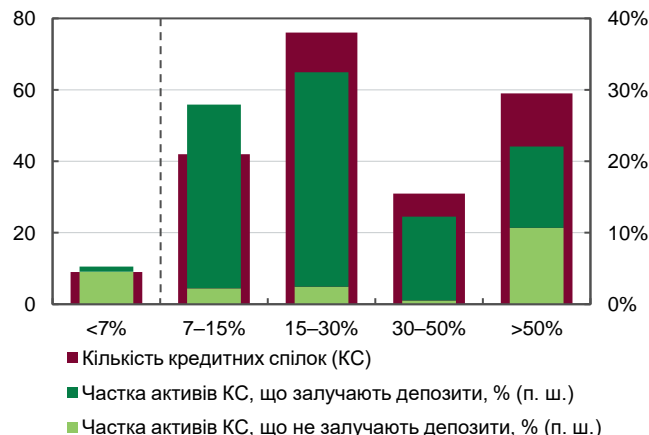
Операційна ефективність діяльності кредитних спілок низька. Стрімке формування у IV кв. резервів на покриття збитків досі найбільшої за розміром активів спілки зумовило значну збитковність цих установ як у IV кв., так і загалом за 2020 рік.

Графік 24. Операційна ефективність діяльності

Нині достатність капіталу переважної більшості кредитних спілок перевищує мінімальний рівень 7%. Водночас на 1 січня 2021 року дев'ять кредитних спілок не виконували мінімальні вимоги до платоспроможності. Більшість із них не залучає депозити.

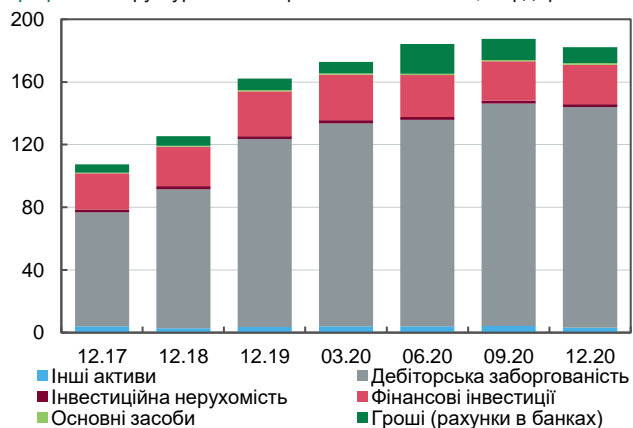
Графік 25. Розподіл достатності основного капіталу на 01.01.2021

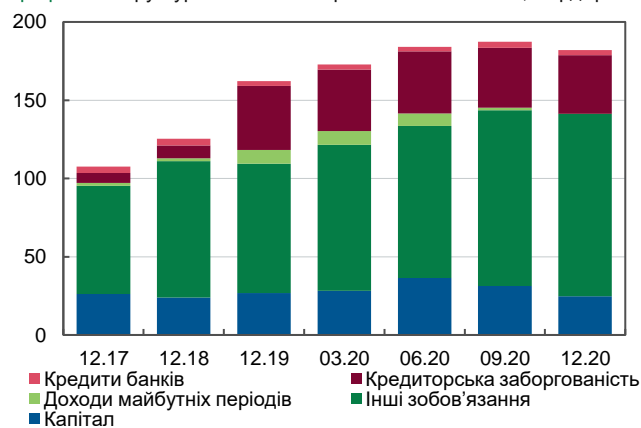
Фінансові компанії

Структура активів та зобов'язань фінансових компаній протягом останніх років залишається майже сталою. Ризики прозорості й достовірності фінансової звітності залишаються значними. У IV кварталі частка власного капіталу у фондуванні фінансових компаній знизилася до 14%.

Графік 26. Структура активів фінансових компаній, млрд грн

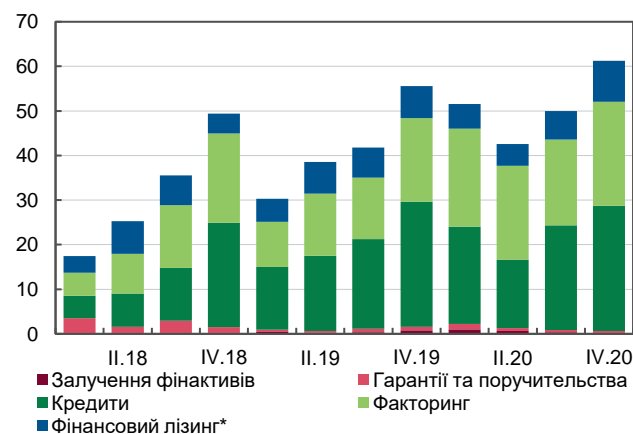

Графік 27. Структура зобов'язань фінансових компаній, млрд грн

У IV кварталі кредитування займало майже половину обсягу послуг, які надають фінансові компанії. Найбільше зросло обсяги факторингових операцій та фінансового лізингу.

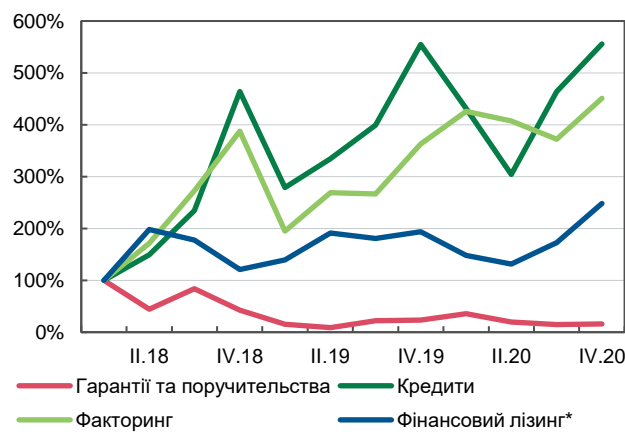
Графік 28. Обсяги наданих фінансових послуг фінансовими компаніями за видами послуг (за квартал), млрд грн

* ЮО-лізингодавці та фінансові компанії.

За останні три роки фінансові компанії досить активно нарощували обсяги наданих послуг. Найбільше зростання відбулося для кредитів та факторингових операцій.

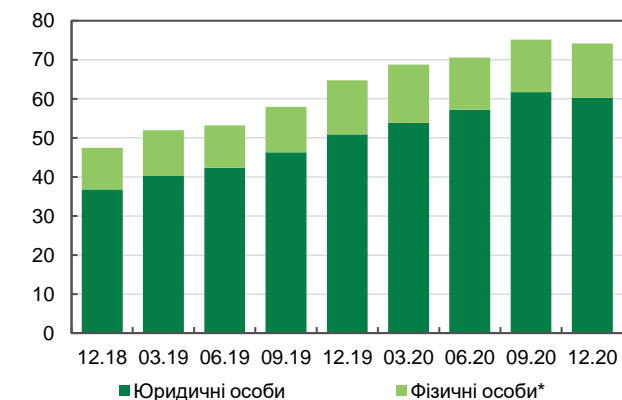
Графік 29. Обсяги наданих фінансових послуг фінансовими компаніями за видами послуг, I кв. 2018 = 100%

* ЮО-лізингодавці та фінансові компанії.

У IV кварталі валовий кредитний портфель фінансових компаній дещо зменшився через зниження залишків кредитів ЮО. Обсяги залишків ФО збільшилися, хоча їхня частка в портфелі залишається низькою і становить 19%.

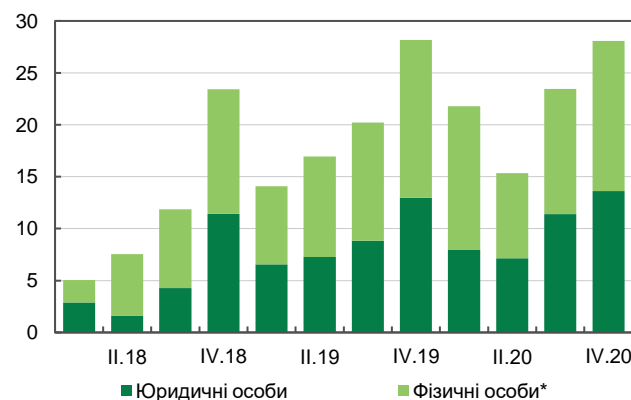
Графік 30. Залишки валових кредитів фінансових компаній, млрд грн

* Включаючи ФОП.

У IV кварталі більшість нових кредитів фінансові компанії надали домогосподарствам. Темпи зростання обсягів кредитування і підприємств, і населення становили близько 20%.

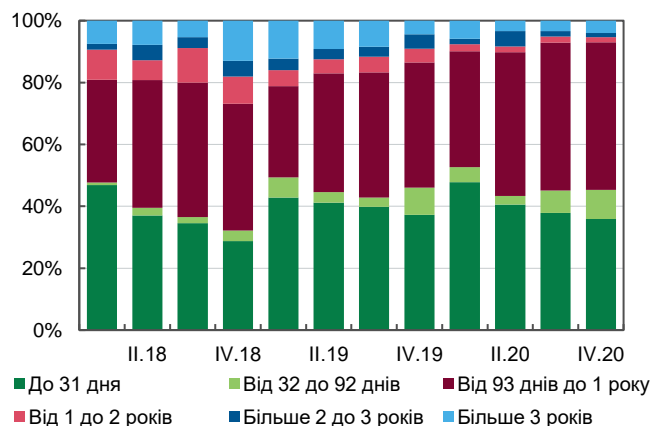
Графік 31. Обсяги наданих протягом кварталу кредитів за видами позичальників, млрд грн

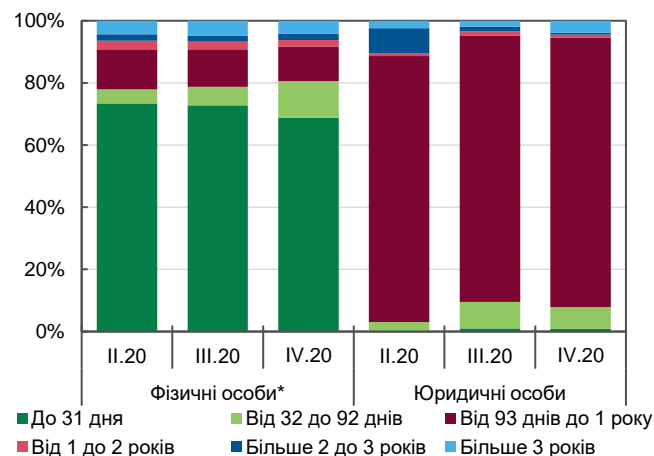
* Включаючи ФОП.

Вони здебільшого є короткостроковими. Загалом 36% нових кредитів було надано на строк до 31 дня, ще 57% – на строк до одного року. Понад 60% нових кредитів домогосподарствам було надано на строк до 30 днів, а понад 85% для юридичних осіб – на строк від трьох місяців до одного року.

Графік 32. Структура обсягу кредитів, наданих протягом кварталу, за строковістю

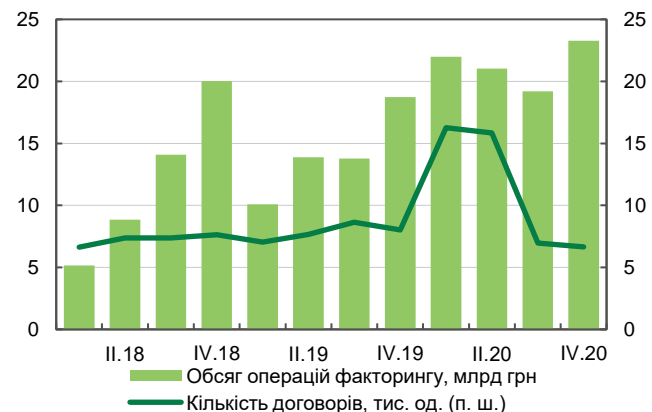
Графік 33. Структура обсягу кредитів, наданих протягом кварталу, за строковістю і типом клієнтів

* Включаючи ФОП.

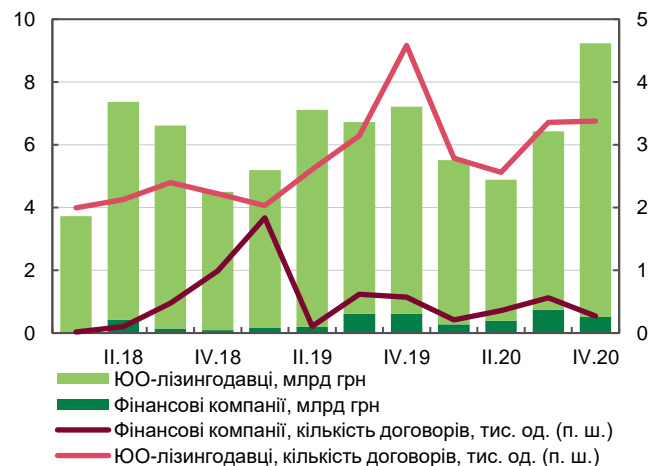
У 2020 році фінансові компанії майже на половину наростили обсяги факторингових операцій, зокрема в IV кварталі їхній обсяг зріс на 21%.

Графік 34. Обсяги та кількість договорів факторингу

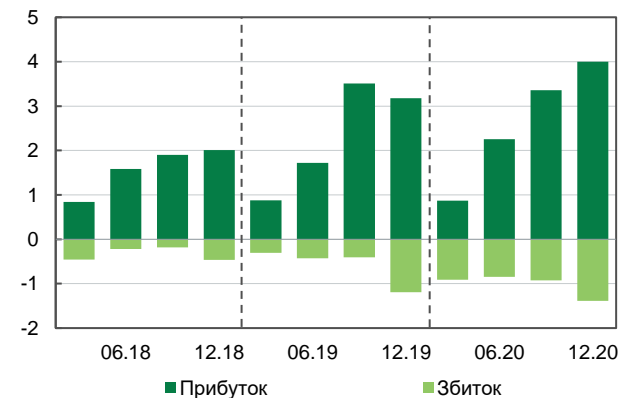
Серед фінансових послуг найбільше у IV кварталі зросли обсяги лізингових операцій. Це відбулося завдяки нарощуванню обсягів фінансового лізингу ЮО-лізингодавцями. Фінансові компанії, навпаки, зменшили обсяги операцій.

Графік 35. Обсяг та кількість договорів фінансового лізингу

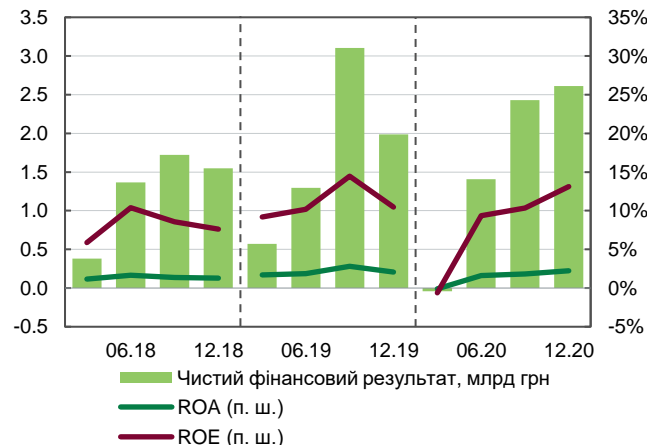

У 2020 році фінансові компанії, незважаючи на кризу, отримали більший прибуток, ніж минулого. Відповідно показники рентабельності на кінець 2020 року були кращими, ніж рік тому.

Графік 36. Фінансовий результат фінансових компаній наростаючим підсумком, млрд грн

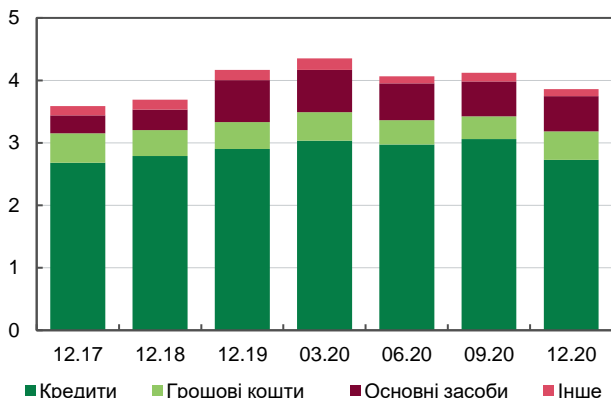
Графік 37. Фінансовий результат (наростаючим підсумком) та показники рентабельності фінансових компаній

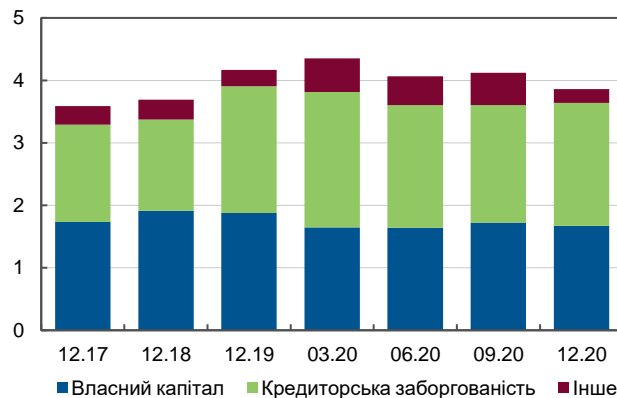
Ломбарди

У IV кварталі активи ломбардів дещо зменшились переважно через скорочення обсягу кредитного портфеля. Кредити становлять 71% активів. У пасивах власний капітал формує понад 43%.

Графік 38. Структура активів, млрд грн

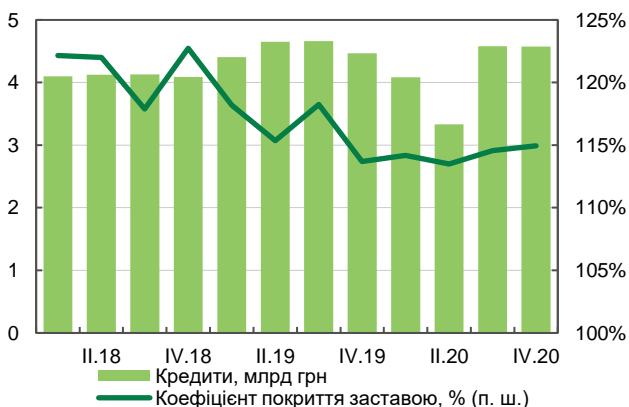

Графік 39. Структура пасивів, млрд грн

Обсяг нових кредитів майже не змінився у IV кварталі 2020 року, та відповідає рівню аналогічного періоду 2019 року. Коефіцієнт покриття кредитів заставою та структура наданих кредитів за видами застави залишалися незмінними.

Графік 40. Обсяг наданих кредитів (за квартал) та рівень покриття заставою

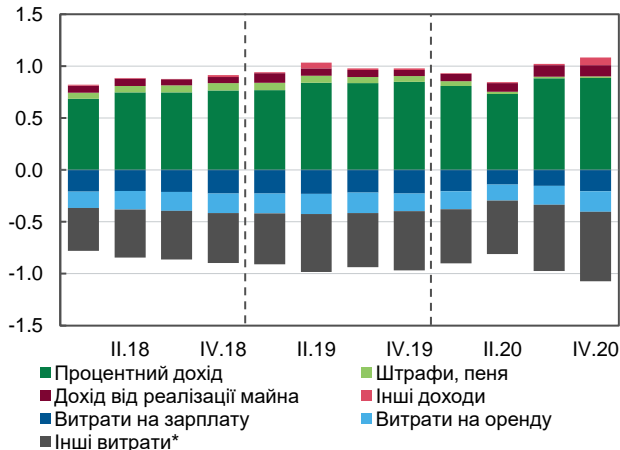
Графік 41. Структура обсягів наданих кредитів за видами застави

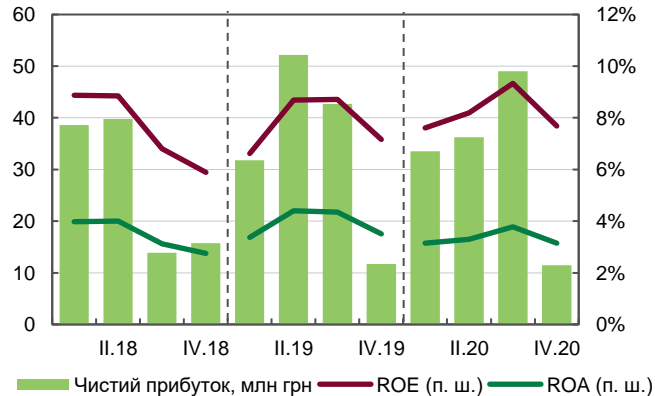
Частка кредитів, заставою за якими є автомобілі, нерухомість та інші види активів, становить 0.7%.

У IV кварталі витрати ломбардів зростали швидше, ніж доходи. Останні підвищилися лише за рахунок неопераційних складових. Натомість наприкінці року помітно зросли витрати на зарплатну плату і юридичні послуги. Тож рентабельність ломбардів знизилася до 7.7%, водночас їхня діяльність залишається прибутковою. Така зміна показників загалом відповідає тенденціям попередніх років.

Графік 42. Структура доходів та витрат, млрд грн

Графік 43. Показники фінансової діяльності

* Уключають витрати, пов'язані з реалізацією та утриманням заставного майна.

Примітки:

Джерело інформації – Національний банк України, якщо не зазначено інше.

Огляд стосується діяльності небанківських фінансових установ (НБФУ), що перебувають під регуляцією Національного банку України, якщо не зазначено інше.

Національний банк України продовжує працювати над удосконаленням процедур контролю за звітністю з метою підвищення якості даних та максимальної повноти і коректності розкриття інформації про діяльність НБФУ. Разом із поданням звітності за IV квартал 2020 року та за 2020 рік у цілому, небанківські фінансові установи коригували на вимогу Національного банку України неналежні показники звітності за попередні періоди (зокрема III квартал 2020 року та 9 місяців 2020 року). Тому дані Огляду за окремими показниками було скориговано відповідно до наданих уточнень.

До вибірки належать установи, платоспроможні на кожну звітну дату, що надали звітність, якщо не зазначено інше.

Сума компонентів може не збігатися з підсумковою сумою в результаті округлення даних.

Скорочення та аббревіатури:

ВВП	Валовий внутрішній продукт
КАСКО	Страховання наземного транспорту (крім залізничного)
МТСБУ	Моторне (транспортне) страхове бюро України
НБУ	Національний банк України
НБФУ	Небанківські фінансові установи
ОВДП	Облігації внутрішньої державної позики
ОСЦПВ	Обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів
Рівень виплат	Співвідношення виплат і премій за чотири квартали, що передують даті оцінки
Фінкомпанії	Фінансові компанії
ФО	Фізичні особи
ФОП	Фізичні особи-підприємці
ЮО	Юридичні особи
CIR	Cost-to-Income Ratio. Співвідношення операційних витрат і операційних доходів
Combined Ratio	Loss Ratio збільшене на співвідношення операційних витрат і премій, скоригованих на суму резервів незароблених премій
Loss Ratio	Співвідношення виплат, скоригованих на зміну резервів збитків, витрат на врегулювання та премій, скоригованих на суму резервів незароблених премій
ROA	Return on assets. Рентабельність активів
ROE	Return on equity. Рентабельність власного капіталу
в. п.	Відсотковий пункт
грн	Гривня
дол., долар, дол. США	Долар Сполучених Штатів Америки
кв.	Квартал
міс.	Місяць
млн	Мільйон
млрд	Мільярд
п. ш.	Права шкала
тис.	Тисяч
р/р	Порівняно з аналогічною/аналогічним датою/періодом попереднього року